

477 SAYILI DİS.MAH.K.¹

Nöbet talimatına aykırı hareket edenler

MADDE 56 - Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliğinde belirtilen nöbet görevlerini yaparken nöbet yerini terk edenler ve başka surette nöbet talimatına aykırı hareket edenler bu eylemlerinden dolayı hizmet aksamamış veya maddî zarar doğmamışsa iki aya kadar oda veya göz hapsi cezası ile cezalandırılırlar.

İLGİLİ HÜKÜMLER:

- Askerlikte nöbet hizmetleri: İç Hz.K. 76-82.

- Nöbet: Askerlikte müşterek hizmetlerin yapılmasını ve devamını sağlamak maksadı ile bu hizmetlerin belli bir sıra ve süre ile subay, askerî memur, astsubay, askerî öğrenci, erbaş ve erler ile Silâhlı Kuvvetler Teşkilatı içinde vazifeli olan bilûmum sivil şahıslar tarafından yapılmasıdır(İç Hz.K. md. 76/1. fıkra).

- Nöbetçi: Nöbet hizmetinin yapılması için görevlendirilen şahıstır (İç Hz.K. md. 76/2. fıkra).

- Karakol, karakol nöbetçisi, devriye: İç Hz.K. 78, As.C.K. 15, 106, 120

- Kıt'alarda, karargâhlarda ve askerî kurumlarda nöbet hizmetine dahil tutulacak personelin kimler olacağı, nöbet hizmetlerinin yapılış tarzı ile şekli ve nöbetçilere ait vazifeler talimatname ile tâyin ve tesbit olunur (İç Hz.K. 77).²

---

¹ Bu Sayfadaki açıklama ve dosyalar, (E.) HÂKİM ALBAY ORHAN ÇELEN tarafından yayınlanmış olan "En son içtihatlı, notlu, açıklamalı, ek ve örnekli TSK. İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliği, Askeri Ceza Kanunu, Disiplin Mahkemeleri Kanunu, TSK. Personel Kanunu, Ankara 2010, 1.Baskı, 1635 sayfa" isimli kitaptan alınmıştır. Buraya yapılan alıntılar için YAZARIN AÇIK İZİNİ MEVCUTTUR.Burada yer alan tüm dosya ve açıklamalardan alıntı yapmak için, alıntı yapılan yazıya aşağıdaki ibare eklenmelidir : **"En son içtihatlı, notlu, açıklamalı, ek ve örnekli TSK. İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliği, Askeri Ceza Kanunu, Disiplin Mahkemeleri Kanunu, TSK. Personel Kanunu, Ankara 2010, 1.Baskı"** isimli Kitaptan alıntı yapılan ve askerihukuk.net isimli internet sitesine konulan bu dosya ve açıklamaların tüm hakları anılan kitabın yazarı (E.) Hak.Alb. Orhan ÇELEN'e aittir." Bu ibare eklenmek şartıyla, buradaki dosyalardan Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na uygun kısa alıntılar yapılabilir, ancak yazarının açık izni olmaksızın açıklama ve dosyanın tamamı başka bir mecraza kopyalanamaz veya başka yerde yayınlanamaz.

² Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliği 6, 7, 8 Eylül 1961 tarihli ve 10899, 10900, 10901 sayılı Resmi Gazetelerde yayımlanmıştır. Askeri hastanelerde nöbet: İç Hz.Yönt. 396-411 - Silahlı Kuvvetler kıt'alarında tutulacak nöbetler: İç Hz.

- Bu madde, As.C.K.nun 136/1-B maddesi yerine kabul edilmiştir.

Bu madde ile tayin olunan cezalar ertelenebilir (Dis.Mah.K. 45).

AS. YARGITAY KARARLARI:

Mühimmat depo nöbetçisi iken, nöbetini bir arkadaşına devrederek 50 dakika nöbet mahallini terk edip daha sonra gelerek nöbetini teslim alan sanığın hareketi, 477 sayılı Kanununun 56 ncı maddesinde yazılı suça uyar(**As.Yrg.2.D., 15.4.1987, E.210,K.203**).

7 Ekim 1993 günü 14.00-16.00 saatleri arasında malzemelik nöbetçisi olan sanığın, nöbet esnasında kesinlikle silahla oynanmayacağına ilişkin emir kendisine tebliğ edilmiş olmasına ve ayrıca diğer nöbetçi arkadaşları tarafından da uyarılmasına rağmen tüfeğinin kurma kolu ile birkaç kez oynayarak silahının ateş almasına neden olduğu, böylelikle mermi bedeli kadar maddi zarara ve nöbetçilik görevini zaafa uğratarak manevi zarara yol açtığı, dolayısıyla, eyleminin salt nöbet talimatına aykırılığı cezalandıran 477 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi sınırlarını aşır, As.C.K.nun 136/1-C maddesindeki “mazarratı mucip nöbet talimatına aykırılık” oluşturduğu sonucuna varılarak, 477 sayılı Kanununun 40 ncı maddesi uyarınca MSB.nunun “yazılı emirle bozma”ya ilişkin istemi kabul edilmiştir(**As.Yrg.1.D, 21.12.1994, E.699, K.697**).

Hükümlü erin 7.1.1995 günü saat 13.00-15.00 arasında çevre nöbeti esnasında hamili bulunduğu tüfeğe dolu şarjörü takıp bir el ateş ettiği sabit olup hükümlünün bu eyleminin As.C.K.nun 136/1-c maddesinde belirtilen mazarratı mucip olacak şekilde nöbet talimatına aykırı hareket etmek suçunu oluşturmakta olup, bu suça ait davaya bakma görevi de askeri mahkemeye ait olduğundan, görevsizlik kararı verilerek dosyanın askeri mahkemeye gönderilmesi gerekirken nöbet talimatına aykırı hareket etmek suçundan sanık hakkında Disiplin Mahkemesinde yapılan yargılama sonunda 477 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi uyarınca 8 gün müddetle oda hapsi cezası ile mahkumiyet kararı verilmesi kanuna aykırı olup yazılı emir talebinin kabulüne karar verilmiştir(**As.Yrg.5.D, 5.2.1997, E.97, K.94**).

Hükümlünün, 9.5.1995 tarihinde P.Tğm. L.D. tarafından Ani Müdahale Mangasında görevlendirilmesine rağmen, bu göreve hiç gitmediği şeklinde tezahür ettiği kabul edilen eyleminin, sübut bulması halinde, askeri mahkemenin görevine giren As.C.K.nun 87/1 nci maddesinde yazılı "Emre İtaatsizlikte Israr" suçunu oluşturacağından, Kıbrıs Türk Kuvvetleri Alay Komutanlığı Disiplin Mahkemesince görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, eylemin 477 sayılı Yasanın 48 nci maddesinde düzenlenen emre itaatsizlik suçunu oluşturduğu kabul edilerek, anılan yasa maddesi uyarınca otuzyedü gün oda hapsi cezası ile mahkûmiyetine hükümlenmesinin yasaya aykırı olduğu hk.. **(As.Yrg.5.D., 13.2.1997, E.114, K.111)**

Sanığın nöbetçi amiri tarafından kaldırılmasından sonra nöbetinin kalan kısmını tuttuğu, şu hale göre sanığın eyleminin 477 S.K.nun 56 ncı maddesinde tanımlanan nöbet talimatına aykırı hareket etmek ya da aynı Kanununun 48 inci maddesinde yazılı emre itaatsizlik suçunu oluşturabileceğini kabul eden Daire kararında isabet olduğundan Başsavcılığın itirazının reddine karar verilmiştir. **(As.Yrg. Drl.Krl., 24.12.1998, E.192, K.177)**

Bölük Komutanlığınca yayınlanıp 10.3.1997 tarihinde hükümlüye tebliğ edilen 6.3.1997 gün ve 97/4 sayılı günlük emrin 23 ncü maddesinde, içki satılan yerlere ve özellikle birahanelere gidilmeyeceğinin, alkollü içki içilmeyeceğinin, Alay hudutları içerisinde alkollü içki satılmayacağı ve içilmeyeceğinin yasaklanmış bulunması ve Askeri Yargıtay Daireler Kurulunun 4.12.1997, 1997/157-156; 7.1.1999 gün ve 1999/20-5 sayılı kararları karşısında; Disiplin Mahkemesi hükmüne konu eylemin Askeri Mahkemenin görevine giren As.C.K.nun 87/1 maddesinde yazılı emre itaatsizlikte ısrar suçunu oluşturabileceği ve dolayısıyla işin Disiplin Mahkemesinin görevini aştığı sonucuna varılmakla, 211 nci Hudut Alay K.lığı Disiplin Mahkemesince emre itaatsizlik suçundan tesis edilen mahkûmiyet hükmünün suç vasfına bağlı olarak görev yönünden bozulmasına karar verilmesi gerekmiştir. **(As.Yrg.1.D., 16.2.2000, E.88, K.86)**